

Minister Rozwoju i Technologii

Znak pisma: DAB-I.054.10.2024.IG.1

Warszawa, 23 grudnia 2024 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu RP

Dotyczy: interpelacji nr 6689

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6689 z dnia 3 grudnia br. Pana Krzysztofa Piątkowskiego, Posła na Sejm RP, przekazaną w dniu 9 grudnia 2024 r. przez Ministerstwo Infrastruktury przy piśmie znak: BM-1.054.39.2024, dotyczącą *wpływu dostępności toalet publicznych na jakość życia seniorów*, przedstawiam poniższe wyjaśnienia w zakresie właściwości Ministra Rozwoju i Technologii.

Pytania zawarte w interpelacji:

1. *Czy Ministerstwo rozważa zmiany w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, które mogłyby zwiększyć liczbę ogólnodostępnych toalet publicznych, szczególnie dostosowanych do potrzeb seniorów?*
2. *Czy Ministerstwo planuje wprowadzenie przepisów, które zobowiązałyby inwestorów realizujących projekty budowlane o większej skali do zapewnienia bezpłatnych lub przystępnych cenowo toalet ogólnodostępnych?*
3. *Jakie działania Ministerstwo podejmuje obecnie, aby dostosować istniejące toalety publiczne do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami?*
4. *Czy Ministerstwo prowadzi konsultacje z samorządami lub organizacjami pozarządowymi w celu identyfikacji problemów związanych z infrastrukturą sanitarną oraz wypracowania wspólnych rozwiązań?*

Na wstępie należy zauważyć, że w dniu 29 listopada br. została udzielona odpowiedź na interpelację nr 5425 z dnia 3 grudnia br. Pana Krzysztofa Piątkowskiego, Posła na Sejm RP dotyczącą podobnej tematyki, tj., *wpływu dostępności toalet publicznych na jakość życia seniorów*. Interpelacja ta została również skierowana do Pani Katarzyny Pełczyńskiej-Nałęcz - Minister Funduszy i Polityki Regionalnej, która wskazała w swojej odpowiedzi, że kwestie związane z organizacją toalet publicznych, w tym wymogi techniczne, znajdują się w rozporządzeniu z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Wobec powyższego Pan Poseł Krzysztof Piątkowski wystosował kolejną interpelację będącą kontynuacją wcześniej poruszonej problematyki. Pytania zawarte w interpelacji są nieco odmienne, niemniej poniższe informacje stanowiące odpowiedź na zadane pytania w dużej mierze będą zawierały informacje już przekazane przy poprzedniej odpowiedzi w przedmiotowym zakresie.

Jak już wskazano w odpowiedzi na interpelację nr 5425, dostępność toalet w przestrzeni publicznej jest niewątpliwie ważnym aspektem, umożliwiającym pełniejszy udział w życiu społecznym zarówno seniorów, jak i innych użytkowników, np. rodziców z małymi dziećmi.

Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. z 2024 r. poz. 725 i 834), zwana dalej: „ustawą Pb”, normuje działalność obejmującą sprawy projektowania, budowy, utrzymania i rozbioru obiektów budowlanych oraz określa zasady działania organów administracji publicznej w tych dziedzinach.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 4 ustawy Pb obiekt budowlany jako całość oraz jego poszczególne części, wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, należy projektować i budować w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając niezbędne warunki do korzystania z obiektów użyteczności publicznej i mieszkaniowego budownictwa wielorodzinnego przez osoby niepełnosprawne, o których mowa w art. 1 Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz.U. z 2012 r. poz. 1169 oraz z 2018 r. poz. 1217), w tym osoby starsze.

Odnosząc się do pytania pierwszego dotyczącego **rozważenia przez Ministerstwo zmiany w rozporządzeniu w sprawie warunków technicznych, które mogłyby zwiększyć liczbę ogólnodostępnych toalet publicznych, szczególnie dostosowanych do potrzeb seniorów**, uprzejmie informuję, że w Ministerstwie Rozwoju i Technologii aktualnie trwają prace nad wydaniem nowego rozporządzenia w sprawie warunków technicznych dla budynków, zwanego dalej „projektem rozporządzenia Wt”.

Celem wydania nowego rozporządzenia Wt jest m.in. przyjęcie rozwiązań, które będą odpowiadały aktualnym technologiom występującym w budownictwie, jak również przyspieszą i ułatwią proces realizacji inwestycji, będąc jednocześnie przejrzyste i zrozumiałe dla odbiorcy. Dlatego też planuje się wprowadzenie zmian mających na celu m.in. uaktualnienie warunków technicznych, ich ulepszenie i uproszczenie, a także doprecyzowanie przepisów, które aktualnie budzą wątpliwości interpretacyjne, w tym przepisów dotyczących wymagań dla ogólnodostępnych pomieszczeń higienicznosanitarnych dla osób niepełnosprawnych, które niewątpliwie mogą mieć wpływ na funkcjonowanie osób starszych. Po opracowaniu nowej wersji projektu rozporządzenia Wt będzie on poddany szerokim konsultacjom publicznym.

Zauważyć jednak należy, że regulacje dotyczące ustępów ogólnodostępnych i publicznych jako pomieszczeń higieniczno-sanitarnych w budynkach zostały już uregulowane w rozdziale 6 działu III rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 r. poz. 1225 z późn. zm.), zwanego dalej: „rozporządzeniem Wt”.

Zgodnie z § 84 ust. 1-2 rozporządzenia Wt, w budynku użyteczności publicznej i zakładu pracy należy urządzić ustępy ogólnodostępne. Jeżeli liczba osób w pomieszczeniach przeznaczonych na pobyt ludzi na danej kondygnacji jest mniejsza od 10, dopuszcza się umieszczenie ustępu na najbliższej, wyższej lub niższej kondygnacji. W budynkach, o których mowa powyżej, w ustępach ogólnodostępnych powinna przypadać co najmniej jedna umywalka na 20 osób, co najmniej jedna miska ustępowa i jeden pisuar na 30 mężczyzn oraz jedna miska ustępowa na 20 kobiet, jeżeli przepisy dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy nie stanowią inaczej. W przypadku gdy w pomieszczeniach przeznaczonych na stały pobyt ludzi liczba osób jest mniejsza niż 10, dopuszcza się umieszczenie wspólnego ustępu dla kobiet i mężczyzn. Ustępów ogólnodostępnych,

o których mowa powyżej, nie urząda się w budynku obsługi bankowej, handlu lub usług o powierzchni użytkowej do 100 m² włącznie.

Dodatkowo w § 87 rozporządzenia Wt wskazano warunki techniczne dla ustępów publicznych. Zgodnie z § 87 ust. 1 – 6 rozporządzenia Wt ustępy publiczne należy sytuować na terenach wyposażonych w sieć wodociągową i kanalizacyjną. Dopuszcza się sytuowanie ustępów publicznych na terenach nieskanalizowanych, jako budynki wolno stojące ze szczelnymi zbiornikami nieczystości. Dopuszcza się sytuowanie tymczasowych, nieskanalizowanych ustępów publicznych na terenach skanalizowanych, za zgodą właściwego terenowo państwowego inspektora sanitarnego. Ustęp publiczny powinien odpowiadać wymaganiom określonym w § 85 rozporządzenia Wt oraz mieć kabiny ustępowe o wymiarach co najmniej 1,5 m długości i 1 m szerokości. W ustępie publicznym należy zainstalować co najmniej jeden wpust kanalizacyjny podłogowy z syfonem oraz armaturę czerpalną ze złączką do węża. W ustępie publicznym co najmniej jedna kabina powinna być przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, zgodnie z § 86 rozporządzenia Wt.

Odnosząc się do pytania drugiego dotyczącego **planów Ministerstwa w zakresie wprowadzenia przepisów, które zobowiązałyby inwestorów realizujących projekty budowlane o większej skali do zapewnienia bezpłatnych lub przystępnych cenowo toalet ogólnodostępnych uprzejmie informuję, że** kwestie dotyczące odpłatności za korzystanie z toalet ogólnodostępnych znajdują się poza zakresem właściwości Ministra Rozwoju i Technologii.

Jak wskazano w odpowiedzi na poprzednią interpelację nr 5425 problem odpłatności za korzystanie z toalety wynika z realizacji zadań własnych gminy w zakresie utrzymania czystości i porządku oraz polityki senioralnej. W ramach tych zadań gmina może ustalić w akcie prawa miejscowego lub w wydawanym na jego podstawie regulaminie nieodpłatną formę korzystania z toalet publicznych lub też nakazać nieodpłatne udostępnianie toalet w obiektach usługowych.

Odnosząc się do pytania trzeciego dotyczącego **obecnie podejmowanych przez Ministerstwo działań, aby dostosować istniejące toalety publiczne do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami uprzejmie informuję, że** zarówno ustawa Pb jak i rozporządzenie Wt nie nakładają obowiązku dostosowania istniejących już ustępów publicznych do potrzeb osób starszych i osób z niepełnosprawnościami.

Niemniej jednak zgodnie z § 86 rozporządzenia Wt w budynku, na kondygnacjach dostępnych dla osób niepełnosprawnych, co najmniej jedno z ogólnodostępnych pomieszczeń higienicznosanitarnych powinno być przystosowane dla tych osób przez:

- 1) zapewnienie przestrzeni manewrowej o wymiarach co najmniej 1,5 x 1,5 m;
- 2) stosowanie w tych pomieszczeniach i na trasie dojazdu do nich drzwi bez progów;
- 3) zainstalowanie odpowiednio przystosowanej, co najmniej jednej miski ustępowej i umywalki, a także jednego natrysku, jeżeli ze względu na przeznaczenie przewiduje się w budynku takie urządzenia;
- 4) zainstalowanie uchwytów ułatwiających korzystanie z urządzeń higienicznosanitarnych.

Dopuszcza się stosowanie pojedynczego ustępu dla osób niepełnosprawnych bez przedziałka oddzielającego od komunikacji ogólnej.

Natomiast w ustępie publicznym co najmniej jedna kabina powinna być przystosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych, zgodnie z § 86 rozporządzenia Wt.

Zauważyć należy, że przepisy rozporządzenia Wt stosuje się przy projektowaniu, budowie i przebudowie oraz przy zmianie sposobu użytkowania budynków oraz budowli nadziemnych i podziemnych spełniających funkcje użytkowe budynków, a także do

związanych z nimi urządzeń budowlanych, z zastrzeżeniem § 135 ust. 10 oraz § 207 ust. 2 rozporządzenia Wt. Wobec powyższego, w przypadku gdy mamy do czynienia z projektowaniem, budową, przebudową lub zmianą sposobu użytkowania budynku, zachodzi obowiązek stosowania regulacji przedmiotowego rozporządzenia, zarówno w przypadku istniejących jak i nowoprojektowanych budynków, bez względu na datę ich powstania.

Odnosząc się do pytania czwartego dotyczącego **udzielenia informacji na temat prowadzenia konsultacji z samorządami lub organizacjami pozarządowymi w celu identyfikacji problemów związanych z infrastrukturą sanitarną oraz wypracowania wspólnych rozwiązań** uprzejmie informuję, że wszelkie wystąpienia, które wpływają do ministerstwa, są poddawane analizie pod kątem ewentualnego wykorzystania podczas prac legislacyjnych w bieżących lub przyszłych zmianach aktów normatywnych znajdujących się we właściwości resortu. Ponadto zaznaczyć należy, że opracowywane projekty aktów prawnych poddawane są szerokim konsultacjom publicznym, opiniowaniu i uzgodnieniom międzyresortowym, następnie uzupełniane o kwestie wynikające z ewentualnego uwzględnienia wniesionych uwag.

Z upoważnienia, z wyrazami szacunku

Tomasz Lewandowski

Podsekretarz Stanu

/ kwalifikowany podpis elektroniczny /

Klauzula informacyjna dotycząca przetwarzania danych osobowych:

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. U. L 119 z 4 maja 2016 r., z późn. zm.), zwanego dalej „RODO”, informuję, że:

1. Administratorem Pani/Pana danych osobowych jest Minister Rozwoju i Technologii z siedzibą w Warszawie, przy Placu Trzech Krzyży 3/5, 00-507 Warszawa, e-mail: kancelaria@mrit.gov.pl, tel. +48 222 500 123, adres skrytki na ePUAP: /MRPiT/SkrytkaESP. Wykonującym obowiązki administratora jest dyrektor Departamentu Architektury, Budownictwa i Geodezji.
2. Jeśli ma Pani/Pan pytania dotyczące przetwarzania Pani/Pana danych osobowych, a także przysługujących Pani/Panu praw, może się Pani/Pan kontaktować z Inspektorem Ochrony Danych w MRiT wysyłając informację na skrzynkę: iod@mrit.gov.pl.
3. Pani/Pana dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o art. 6 ust. 1 lit. c) RODO tj. w celu wypełnienia obowiązku prawnego ciążącego na administratorze, na podstawie Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o

wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907), oraz w związku z § 162 uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. - Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2024 r. poz. 806) oraz art. 193 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (M. P. z 2022 r. poz. 990).

4. Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą w celu rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interwencję poselską lub senatorską lub interpelację/zapytanie poselskie.
5. Odbiorcami Pani/Pana danych osobowych mogą być:
 - organy władzy publicznej oraz podmioty wykonujące zadania publiczne lub działające na zlecenie organów władzy publicznej, w zakresie i w celach, które wynikają z przepisów powszechnie obowiązującego prawa (np. na żądanie sądów, urzędów skarbowych, Prokuratury lub Policji);
 - inne podmioty, które na podstawie stosownych umów podpisanych z MRiT przetwarzają dane osobowe, dla których Administratorem jest Minister Rozwoju i Technologii (np. podmioty świadczące usługi prawne, dostawcy systemów informatycznych i usług IT oraz telekomunikacyjnych, operatorzy pocztowi i kurierzy).
6. Pani/Pana dane osobowe będą przechowywane przez okres niezbędny do realizacji celu ich przetwarzania tj. do chwili załatwienia sprawy, w której zostały one zebrane, a następnie – w przypadkach, w których wymagają tego przepisy ustawy z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach (Dz. U. z 2020 r. poz. 164 ze zm.) – przez czas określony w tych przepisach.
7. Pani/Pana dane osobowe nie będą podlegać zautomatyzowanemu podejmowaniu decyzji lub profilowaniu.
8. Pani/Pana dane osobowe nie będą przekazywane do państwa trzeciego ani do organizacji międzynarodowych.
9. Podanie danych jest dobrowolne, ale niezbędne do rozpatrzenia i udzielenia odpowiedzi na interpelację/zapytanie/interwencję.
10. W związku z przetwarzaniem Pani/Pana danych osobowych przysługują Pani/Panu następujące prawa:
 - prawo dostępu do swoich danych oraz otrzymania ich kopii zgodnie z art. 15 RODO;
 - prawo do sprostowania (poprawiania) swoich danych, jeśli są błędne lub nieaktualne, zgodnie z art. 16 RODO;
 - prawo do ograniczenia przetwarzania danych zgodnie z art. 18 RODO.
11. W przypadku powzięcia informacji o niezgodnym z prawem przetwarzaniu w Ministerstwie Rozwoju i Technologii Pani/Pana danych osobowych, przysługuje Pani/Panu prawo wniesienia skargi do organu nadzorczego właściwego w sprawach ochrony danych osobowych, tj. Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa.